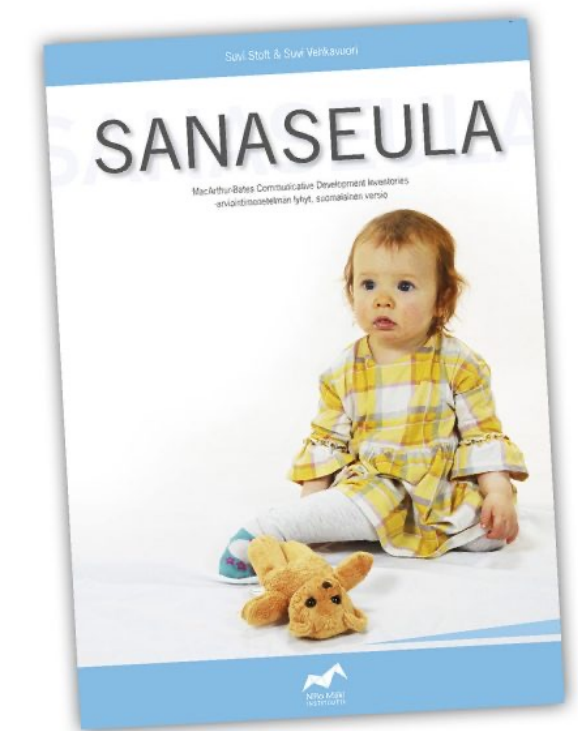

VARHAISEN SANASTON HALLINNAN YHTEYS KIELITAITOON 3;6- JA 5;0-VUOTIAANA

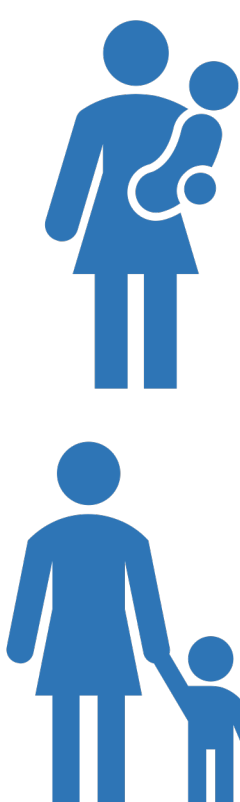
Suvi Vehkavuori¹ & Suvi Stolt²

¹Oulun yliopisto & Coronaria Contextia Oy, Turku, ²Helsingin yliopisto

Taustaa ja tavoitteet

- Heikko varhaisen sanaston hallinta on riskitekijä myöhemmälle kielitaidolle.
- Tavoitteena on tarkastella varhaisen ymmärretyn ja ilmaistun sanaston hallinnan yhteyttä myöhempään kielitaitoon.
- Toteutus osana MacArthur–Bates Communicative Development Inventories -menetelmän lyhyen, suomalaisen version normitutkimusta (nk. Sanaseula-tutkimus; tutkimuksen vastuullinen johtaja: prof. S. Stolt).

Tutkittavat

68 täysiaikaisena syntyneitä lasta yksikielisistä suomenkielisistä perheistä ilman neurologisia Dg kutsuttaessa (8kk iässä)

Menetelmät

- Sanaseula 1;0, 1;3, 1;6 (Vauveliversio; ymmärretty ja ilmaistu sanasto) ja 2;0v (Taaperoversio; ilmaistu sanasto)
- Reynellin kielellisen kehityksen testi (RDLS III, puheen ymmärtäminen) 2;0v
- RDLS III (3;6v)
- Bostonin nimentäesti (3;6v & 5;0v)
- Fonologiatesti (3;6v & 5;0v)
- Morfologiatesti (3;6v & 5;0v)
- Kirjainten nimeäminen (Lukiva; 5;0v)
- Fonologinen tietoisuus (Armi 1; 5;0v)

Tulokset

Taulukko 1. Spearmanin korrelaatiokertoimet varhaisen sanaston ja myöhemmän kielitaidon hallinnan välillä

Menetelmä	Ymm./ilm.	Ikä	Ymm. kieli 3;6v	Ilm. kieli 3;6v	Sanasto		Fonologia		Morfologia		Kirjaintunnistus 5;0v	Fon. tietoisuus 5;0v
					3;6v	5;0v	3;6v	5;0v	3;6v	5;0v		
Sanaseula	Ymm.	1;6	0.07	0.20	0.19	0.38**	0.05	0.21	0.36**	0.19	0.20	0.02
RDLS III	Ymm.	2;0	0.41**	0.63***	0.42***	0.38**	0.43***	0.38**	0.61***	0.51**	0.29*	0.28*
Sanaseula	Ilm.	1;6	0.36**	0.35**	0.38**	0.44**	0.37**	0.31*	0.45***	0.26*	0.41**	0.42**
Sanaseula	Ilm.	2;0	0.44***	0.45***	0.38**	0.33**	0.40**	0.34**	0.52***	0.22	0.27*	0.35**

Ymm. = Ymmärretty; Ilm. = Ilmaistu; RDLS = Reynellin kielellisen kehityksen testi III; Fon = Fonologinen.

*= p<.05; **= p<.01; ***= p<.001

- Yksittäisiä merkitseviä yhteyksiä ymm./ilm. sanaston osalta jo 1;3→
- Ymmärretyn ja ilmaistun kielen (3;6v) hallinnan parhaissa selitysmalleissa muuttujina sekä varhaisen ymmärretyn kielen että ilmaistun sanaston muuttujia (R^2_{adj} puheen ymmärtämiselle =.25 ja puheen tuotolle =.41).
- 5;0v yleistä kielitaitoa selitti vahvimmin kielen ymmärtämisen taito 2-vuotiaana (R^2 =.35) ja lukivalmiustaitoja parhaiten ilmaistun sanaston hallinta 1;6-vuotiaana (R^2 =.22).

Tulosten merkitys

- Varhaisen ymmärretyn ja ilmaistun sanaston hallinnalla on laajasti yhteyksiä kielellisiin ja lukivalmiustaitoihin viiteen ikävuoteen asti.
- Sekä varhaisen ymmärretyn että ilmaistun sanaston/kielen hallinnan arvioiminen on kliinisessä työssä tärkeää.

Perustuu artikkeleihin

- Vehkavuori, S.-M. & Stolt, S. (2019). Early lexicon and language skills at 42 months. *Clinical Linguistics & Phonetics*, 33(9), 854–868.
- Vehkavuori, S.-M., Kämäräinen, M. & Stolt, S. (2021). Early receptive and expressive lexicons and language and pre-literacy skills at 5;0 – A longitudinal study. *Early Human Development*, 156.

suvi.vehkavuori@gmail.com,
suvi.vehkavuori@coronaria.fi